

YÖNETMELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığından:

**KANATLI HAYVAN ETİ ÜRETİMİNDE SÖZLEŞMELİ ÜRETİME İLİŞKİN
USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNETMELİK****BİRİNCİ BÖLÜM****Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar****Amaç**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; kanatlı hayvan eti üretiminde entegre firma ile üretici/üretici örgütü arasındaki sözleşmeli üretimin belirli usul ve esaslar çerçevesinde düzenlenerek, üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması, standartlara uygun ürün elde edilmesi ve plânlı üretim yapılmasına yönelik firma ile üreticinin uyması gereken kuralları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; kanatlı hayvan eti üretimi yaptıran entegre firmalar ile bu firmalara sözleşmeli olarak üretim yapan gerçek ve tüzel kişiler veya temsil yetkisine sahip üretici birlikleri arasında akdedilen bakım ve yetiştirmeye ilişkin sözleşmeli üretim ile ilgili usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 18/4/2006 tarihli ve 5488 sayılı Tarım Kanununun 12 nci ve 13 üncü maddeleri ile 29/6/2004 tarihli ve 5200 sayılı Tarımsal Üretici Birlikleri Kanununun 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- Firma: Bu Yönetmelik hükümlerine göre üretici/üretici birliği ile sözleşme akdeden; civciv, yem temini, veteriner hizmetleri, kesimhane ve son kullanıcı ürün pazarlaması gibi faaliyetleri yürüten gerçek veya tüzel kişiliği haiz entegre firmaları,
- İl/İlçe müdürlüğü: Bakanlık İl/İlçe müdürlüklerini,
- Sözleşmeli üretim: Bakanlık Hayvan Kayıt Sistemine kayıtlı, kanatlı yetiştiriciliğine uygun teknik ve sağlık şartlarını haiz kümesleri bulunan üreticiler/üretici birlikleri ile firma arasında, civciv, yem, aşı, ilaç, veterinerlik hizmetleri gibi ana üretim girdileri firma tarafından karşılanan, karşılıklı menfaatlerin korunduğu bir sözleşmeye dayanılarak yapılan canlı kanatlı hayvan üretimini,
- Üretici birliği: Kanatlı hayvan eti üreticilerinin gönüllülük esasına dayalı olarak tarımsal alanda üretimden pazara kadar ekonomik menfaatlerini ve özellikle meslek ve geçimlerine ait ihtiyaçlarını karşılıklı yardım, dayanışma ve kefalet suretiyle sağlayıp korumak, üyeleri adına kanatlı eti üretiminin sözleşmeli usulde yapılmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek üzere temsil ve ilzam yetkisi bulunan, mer'î mevzuata dayanarak kurdukları organizasyonları,
- Ürün: Sözleşmeye konu, kanatlı eti üretimi amacıyla yetiştirilen kanatlı hayvanı, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM**Sözleşme İlkeleri, Yükümlülükler ve Sözleşme ile İlgili Usul ve Esaslar****Sözleşme ilkeleri**

MADDE 5 – (1) Kanatlı hayvan eti üretimine yönelik taraflarca imzalanan sözleşmeler aşağıdaki ilkeler kapsamında yapılır:

- Sözleşme tarafların karşılıklı istekleri üzerine düzenlenir.
- Taraflar birbirlerine karşı, sözleşmenin imzalanmasından bitimine kadar üretimin her aşamasında şeffaflık esasına dayalı bilgi paylaşımında bulunur.
- Sözleşme hükümlerinin, tarafların birlikte katılımı ile müzakere edilerek ortak menfaat ekseninde hazırlanması esastır.
- Sözleşmeden doğan edimlerin ifasında dürüstlük kuralı ön plandadır.
- Kanatlı hayvan eti üretiminde sürdürülebilir bir sektörün oluşturulması maksatlı üretici örgütlenmesi teşvik edilir.

Yükümlülükler

MADDE 6 – (1) Sözleşmenin taraflarınca aşağıda yer alan yükümlülüklere uyulması esastır:

- Ürünün mülkiyeti firmaya aittir. Ürünün yetiştirme dönemi sonunda firmaya teslim edilmemesi, noksan teslim edilmesi, gizlenmesi, satılması veya üçüncü şahıslara devri gibi hallerde doğacak bütün zarardan üretici sorumludur.
- Üretici, ürünleri, firma elemanlarına verilen talimatlara ve bakım programına uygun olarak yetiştirir. Firma, üreticiye ait kümesleri, üretim ve depolama yerlerini denetleyebilir.

c) Firma tarafından, aynı üretim dönemi içinde üretim yaptırılan kümeslerin tamamında enerji, protein, mineral, vitamin ve benzeri gibi verimde farklılıklara neden olmayacak besin madde içeriğine sahip aynı nitelikte, yem değeri açısından hayvanın ihtiyacını karşılayacak düzeyde ve yem mevzuatına uygun yem sağlanır.

ç) Biyogüvenlik önlemleri konusunda ilgili mevzuata uyulması kaydıyla; yükleme, taşıma, aşı, ilaç, veterinerlik, dezenfeksiyon hizmetleri uygulama bedelleri firma tarafından karşılanır.

d) Firma tarafından karşılanan ürün, yem, biyogüvenlik girdileri ve benzeri ile ilgili çıkacak problemleri, üretici en geç üç gün içerisinde sms, e-posta, telefon, faks gibi iletişim araçlarıyla firmaya bildirmek zorundadır. Üretici ihbar mükellefiyetini zamanında yerine getirmemesinden doğacak zarardan sorumludur.

e) Firma sorumlu veteriner hekimlerinin onayı ve bilgisi dışında, ilaç, aşı ve benzeri maddelerin kullanılması sonucu hayvanların zarar görmesi halinde zarar üretici tarafından karşılanır.

f) Kümeslerde görülen ilk hafta ölümlerinin %1'i geçmesi ve bunun firma kaynaklı hastalıklardan kaynaklandığının tespiti halinde oluşan zarar firmaya aittir.

g) İl Müdürlüğünce yapılan kontrollerde, üreticinin kontrolündeki saklama ve depolama şartlarında herhangi bir olumsuzluk görülmemesi ve yemlikler ve/veya yem silolarından alınarak analizi yaptırılan numunelere göre firma kaynaklı olduğu tespit edilen ölümlerden üretici sorumlu olmaz.

ğ) Firma, ürün seyreltme ve nihai toplama tarihlerini en az iki gün önce sms, e-posta, telefon, faks gibi iletişim araçlarıyla üreticiye bildirir. Mücbir sebeple acil durum sevkinin gerekmesi halinde bu şart aranmaz. Üretici, firma tarafından belirlenen kesim yaşı ve gününe uymak zorundadır.

h) Üretici, yüklemeye en az 4-6 saat önce hayvanları yemlemeyi kesmek zorundadır. Teslimat öncesinde hayvanlara yem, mozaik kırığı, kum vs. yedirmek gibi kantar sonucunu etkileyecek bir uygulama yapıldığının tespit edilerek belgelendirilmesi halinde, üretici bilgilendirilerek firma tarafından re'sen fire düşülebilir.

ı) Firma sorumlu veteriner hekimi ya da yetkilendirilmiş personelin, sağlıklı olduğu ya da kabul kriterlerine uymadığı için ayırdıkları hariç olmak üzere, teslim alınan ürünlerin tamamı tartıya dahil edilir.

i) Firma, yem fabrikası ve kesimhane kantarı tartım sonuçlarını sms, e-posta, telefon, faks gibi iletişim araçlarıyla üreticiye ivedilikle bildirir.

j) Ürünlerin kümeden kesimhaneye taşınması esnasında üretici ve/veya üyesi bulunduğu birlik yetkilileri, ürünlerle beraber gitme, tartı esnasında hazır bulunma ve her tür bedeli üretici tarafından ödenmek kaydı ile firma ile mutabakata varılan akredite bir kantarda kontrol amaçlı tartım yaptırmaya hakkına sahiptir. Değerlendirme esnasında kantarlar arasında oluşabilecek fark taraflar arasında eşit olarak paylaşılır.

k) Ürünlerin kümeden nakil vasıtalarına tesliminden sonra, nakliye hatalarından kaynaklanan kayıplardan üretici sorumlu tutulmaz.

l) Üretici, kayıtları firmanın belirttiği şekilde tutar. Firma tarafından kayıtlarla ilgili yapılan kontrolde uyumsuzluk tespit edilmesi halinde ortaya çıkacak zarardan üretici sorumludur.

m) Firma üretim dönemi sonunda üreticiye detaylı hesap özeti verir.

n) Üretici, ürünlerin tamamını teslim ettiği tarihten itibaren en geç 10 gün içerisinde alacak-borç hesabını yaparak mutabakatın sağlanmasının ardından müstahsil makbuzu veya fatura düzenler. İmtina etmesi halinde firmanın düzenlediği mutabakat metni esas alınır.

o) 17/12/2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik hükümleri gereği, il içerisinde nakledilecek hayvanlar için Nakil Beyannamesi, İller arasında yapılacak olan kanatlı hayvan nakillerinde, nakil beyannamesine istinaden düzenlenen veteriner sağlık raporunun bulundurulması zorunludur. Nakil sırasında, Bakanlıkça belirlenen belgeleri bulundurmayanlar hakkında 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununa göre idari para cezası uygulanır.

ö) Üretimde kullanılan veteriner tıbbi ürünlerle ilgili hususlar 24/12/2011 tarihli ve 28152 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Veteriner Tıbbi Ürünler Hakkında Yönetmelik çerçevesinde yürütülür.

Sözleşme ile ilgili usul ve esaslar

MADDE 7 – (1) Üretici veya üretici adına üyesi bulunduğu üretici örgütü ile firma, tarafların ortak menfaatlerinin gözetildiği bir sözleşme imzalar. Sözleşme, bir nüshası üreticide, bir nüshası entegre firmada ve bir nüshası da il/ilçe müdürlüğünde kalacak şekilde en az üç nüsha olarak düzenlenir. Sözleşmenin onaylı bir örneği, sözleşmenin imzalandığı tarihten itibaren yedi iş günü içerisinde üretici ve/veya üretici örgütü tarafından üretimin yapıldığı yerdeki il/ilçe müdürlüğüne teslim edilir.

(2) Sözleşmede, tarafların adı ve unvanı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası, tüzel kişiler için ticaret sicil numarası ve vergi numarası, faaliyet gösterdikleri ve ikamet ettikleri yerin açık adresi, işletme tescil belgesindeki işletme numaraları, tüm iletişim bilgileri ve varsa elektronik posta adresinin, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası olmayan yabancı uyruklu kişiler için mavi kart kimlik numarası, vergi numarası, pasaport numarasının olması gerekir.

(3) Sözleşmeli yetiştiricilik yapacak işletmenin Hayvan Kayıt Sistemlerinden birine kayıtlı olması şartı aranır.

(4) Sözleşmede bakım bedeli ve prim hesaplama usulü yoruma ihtiyaç duyulmayacak şekilde açık olarak belirtilir ve bakım bedeli hesaplama yönteminde tek taraflı değişiklik yapılamaz.

(5) Sözleşmeden doğan borçların ifasına ilişkin ortaya çıkan zararlarda, kusuruyla zarara sebep olan sorumludur.

(6) Taraflar sözleşme hükümlerinde tek taraflı olarak değişiklik yapamazlar. Değişikliğin zorunlu olması durumunda en az üç ay öncesinden karşı tarafa bildirilir. Sözleşmenin taraflarınca değerlendirilerek mutabakata varılır.

(7) Sözleşmede, sözleşmenin düzenlenme tarihi ve süresi belirtilir. Taraflar sürenin bitiminden evvel karşılıklı mutabakat ile sözleşme süresini uzatabilir.

(8) Sözleşmede yer almayan hususlarda ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

(9) Taraflar akdettikleri sözleşmeye bu ürünle ilgili diğer mevzuata aykırı olmamak şartıyla ayrıca özel hükümler koyabilirler.

(10) Üreticinin talebi ve kendisi adına sözleşme yapmak üzere yazılı olarak yetkilendirmesi halinde, üretici birliği üyesi adına sözleşme yapabilir. Birlikler, yazılı olarak yetkilendirilmeleri halinde üyeleri adına grup sözleşmesi de yapabilir.

Sigorta

MADDE 8 – (1) Sözleşmeye tabi ürün için üretici ve/veya firma tarafından Tarım Sigortası yaptırılması isteğe bağlıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Mevcut sözleşmeler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce yapılan sözleşmeler sözleşme sürelerinin bitimine kadar geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.